

Zafer (Ankara) 5 Eylül 1953

Arkeolojik mes'elelerLavranda harabeleri üzerinde düşüncelerYazan Kâzım Demi

(31 Ağustos 1953) tarihli İstanbul gazetelerinde, ilim dünyasını ehemmiyetle üzerinde durduracak bir havadis okudum. (Milâs) şehrinin 10 kilometre şimalinde, 1948 senesinden beri yerli ve yabancı arkeoloğların idaresi altında yapılan hafriyat neticesinde kadim (Karia) eyaletinin meşhur şehirlerinden biri olan (Lavranda) şehri harabelerinin tamamen keşif ve (Zevs = Jupiter) Mâbedi yerinin de tesbit edilmiş olduğu bildiriliyor.

Arkeoloji muhitlerinde derin akisler yapacak olan bu mühim keşiften sonra derhal alınması lâzım gelen tedbirler üzerinde ilmi ve idari makamlarımızın dikkat nazarlarını çekmeyi bir memleket borcu telâkki ediyorum.

Söyle ki:

1 - (Herodotus) ve (Strabon)un tarihlerinde ehemmiyetle ismi geçen (Lavranda) şehri şimdiki (Milâs = Milâssa) kasabasının 68 stad şimalinde bir tepe üzerinde kurulmuştu. (İstad takriben 185 metredir.) En meşhur âbidesi (Jupiter) Mâbedi idi. Bu şehrin çok enteresan bir hususiyeti ve eğlencesi de mevcuttu. Bu memleketin (Arhont = Belediye Reisi)leri, tabii mi veya suni mi olduğu sarh olarak bilinmiyen büyük bir havuz içinde ehlileştirilmiş balıklar besletirler, bu balıkların boynalarına altından mamul halkalar takarak halkın seyir ve temaşa zevkini bu suretle tatmin ederlerdi. İşte orada mebzulen bulunması lâzım gelen ve şimdiye kadar hiçbir müzede görülmeyen bu sanat eserlerinin harice kaçırılmasına meydan verilmemesi için çok ciddi tedbirlere başvurulmalıdır.

2 - Merak saikasıyla 40 senedenberi mütenadiyen üzerinde çalıştığım Yunanca ve Fransızca (Meskûkâtı Kadime) kitaplarında (Lavranda) şehrine ait hiçbir para kaydına rastlamadım. Demekki bu şehrin eski meskûkâtı bugüne kadar meçhul kalmıştır, Şimdi şehrin tamamen keşfi üzerine evelâ mâbetlerin (Opistodom) larında, (Agora) sahasında ve umumiyetle enkaz altında bu şehir namına kesilmiş bir hayli çeşitli paraların mevcudiyeti muhakkak gibidir. Hiçbir müzede bulunmıyan bu meskûkâtın da kaçırılmanasına çok dikkat etmek ve ona göre tedbirler almak lâzımdır.

INTERPRES

Basın Derleme ve Kupür Servisi

Aslına mutabaktır

Conforme à l'original

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlerle İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tanıtımı

Aziz Ogan Koleksiyonu

OGNIST0400103